

Právo a judikatúra v praxi

10 | 2026

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. Právnická osoba ako blízka osoba**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/238/2022 zo dňa 24. 1. 2024
- 2. Splnomocnenie v spojení s oprávnením disponovať s elektronickou schránkou**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/64/2023 zo dňa 24. 1. 2024
- 3. Posudzovanie neplatnosti vkladovej zmluvy**
Rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 1Svk/4/2024 zo dňa 18. 12. 2025
- 4. Zodpovednosť správcu bytového domu za zmenu programu schôdze**
Rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 1Stk/9/2024 zo dňa 26. 3. 2026
- 5. Vklad záložného práva pri pohľadávke, ktorá má ešte len vzniknúť**
Rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 7Svk/33/2025 zo dňa 25. 2. 2026
- 6. Aby označenie ako ochranná známka malo rozlišovaciu spôsobilosť, musí byť svojou formou a obsahom originálne**
Rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 4Shk/4/2025 zo dňa 22. 1. 2026
- 7. Použitím telefónneho prístroja počas vedenia vozidla sa rozumie aj uchopenie telefónneho prístroja a využívanie akejkoľvek funkcie telefónneho prístroja**
Rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 4Stk/15/2025 zo dňa 22. 1. 2026
- 8. Vplyv prevzatia zásielky na zákonnú fikciu doručenia**
Rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 2Svk/18/2025 zo dňa 18. 12. 2025
- 9. Žiadosť o sprístupnenie listín obsahujúcich osobné a osobnostné údaje**
Rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 2Svk/10/2025 zo dňa 27. 11. 2025
- 10. Výška náhradného výživného**
Rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 6Ssk/126/2025 zo dňa 30. 10. 2025
- 11. Oneskorené požiadanie o priznanie právnej pomoci**
Rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 7Svk/17/2025 zo dňa 28. 10. 2025
- 12. Výklad pojmu zamestnanec na účely aplikácie § 49 ods. 1 SSP**
Uznesenie Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 8Sfk/20/2025 zo dňa 28. 10. 2025
- 13. Nestrannosť sudcu a zákaz verejného prejudikovania vecí**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Nc/1/2024 zo dňa 24. 1. 2024
- 14. Vedenie trvale neusporiadaného života**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/162/2022 zo dňa 24. 1. 2024
- 15. Upozornenie spotrebiteľa ako podmienka platného zosplatnenia úveru**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/209/2022 zo dňa 25. 1. 2024

1. Právnická osoba ako blízka osoba

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/238/2022 zo dňa 24. 1. 2024

Anotácia:

Predmetom rozhodovania bola žaloba o určenie neplatnosti zmluvy o prevode spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnostiach z dôvodu možného porušenia zákonného predkupného práva ostatného spoluvlastníka. Jadro sporu spočívalo v posúdení, či možno právnickú osobu považovať za blízku osobu na účely prevodu spoluvlastníckeho podielu a aký význam má členstvo prevodcu v tejto právnickej osobe a s ním spojené práva a výhody. Rozhodovanie sa týkalo aj prípustnosti žaloby o určenie relatívnej neplatnosti právneho úkonu a podmienok uplatnenia ochrany predkupného práva.

Právna veta:

Niet totiž žiadneho rozumného dôvodu s poukazom na prepojenia rôzneho druhu a charakteru, ktoré vznikajú či už v štruktúrach právnickej osoby resp. medzi fyzickými osobami, ktoré z činnosti právnickej osoby nejakým spôsobom profitujú, aby právnickú osobu nebolo možné považovať za blízku osobu v zmysle § 116 veta druhá Občianskeho zákonníka. Mimo fyzických osôb, ktoré robia za právnickú osobu právne úkony, majú vzťah k právnickej osobe a záujem na jej pomeroch aj ďalšie fyzické osoby. Z hľadiska vystupovania v právnych vzťahoch nemôže byť významný akýkoľvek vzťah k právnickej osobe; vzťah ďalšej fyzickej osoby a právnickej osoby musí vykazovať určité vlastnosti. Za analogického použitia § 116 Obchodného zákonníka je potom možné vyvodiť, že za osobu blízku právnickej osobe je treba považovať tiež fyzickú osobu, ktorá je spoločníkom, členom alebo zamestnancom právnickej osoby, alebo ktorá má k právnickej osobe iný obdobný vzťah a súčasne, ak by dôvodne pociťovala ujmu, ktorú utrpela právnická osoba, ako ujmu vlastnú.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Právne úkony

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 116

2. Splnomocnenie v spojení s oprávnením disponovať s elektronickou schránkou

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/64/2023 zo dňa 24. 1. 2024

Anotácia:

Súd riešil otázku splnenia zákonných náležitostí elektronicky podaného odvolania v súdnom konaní, najmä požiadavku na jeho autorizáciu pri zastupovaní strany advokátom. Spor sa týkal posúdenia oprávnenia osoby poverenej prístupom a disponovaním s elektronickou schránkou na odoslanie a autorizáciu súdneho podania, ako aj významu podpisu advokátskeho koncipienta na takomto podaní. Súčasťou právneho posúdenia bol aj vzťah formálnych požiadaviek na elektronické podania k právu na prístup k súdu a k spravodlivý proces.

Právna veta:

Pojem prístup do elektronickej schránky možno vyložiť len tak, že oprávnená osoba môže vstúpiť do elektronickej schránky inej osoby a môže vidieť jej obsah. Široký pojem disponovanie možno vyložiť s ohľadom na to, aké dispozičné úkony v elektronickej schránke môže robiť jej majiteľ a aké úkony takto splnomocnenej osobe systém umožní vykonať. Súčasťou oprávnenia disponovať s elektronickou schránkou je aj možnosť odosielať a podpisovať správy, odosielať a podpisovať podania, ktoré sú prílohou týchto správ a tvoria spolu so správou jeden. Pokiaľ bolo elektronické podanie realizované osobou, ktorá bola splnomocnená oprávnením na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 2 zákona o e-Governmente, ide o riadne realizované elektronické podanie. Oprávnenie podľa § 13 ods. 4 písm. g) zákona o e-Governmente je tak splnomocnením na prístup a dispozíciu s elektronickou schránkou, ktoré zahŕňa aj právo zástupcu na prijímanie, podpisovanie, odosielanie správ, prípadne na iné úkony, ktoré spadajú do pojmu disponovať s elektronickou schránkou.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Zastúpenie, Elektronická schránka

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 305/2013 Z. z. § 13 ods. 4 písm. g)

3. Posudzovanie neplatnosti vkladovej zmluvy

Rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 1Svk/4/2024 zo dňa 18. 12. 2025

Anotácia:

Predmetom rozhodovania bolo preskúmanie zákonnosti postupu orgánov katastra v súvislosti s konaním o povolení vkladu vlastníckeho práva na základe kúpnej zmluvy, pri ktorej bolo namietané porušenie zákonného predkupného práva podielových spoluvlastníkov. Právne otázky sa týkali povinnosti orgánu katastra vysporiadať sa s námietkou relatívnej neplatnosti zmluvy, postupu pri spornosti jej účinného uplatnenia a podmienok prípadného súdneho preskúmania tejto otázky. Súčasťou rozhodovania bolo aj posúdenie náležitostí ponuky na odkúpenie spoluvlastníckeho podielu, najmä určenia kúpnej ceny pri viacerých prevádzaných nehnuteľnostiach.

Právna veta:

- I. Orgán katastra v rámci vkladového konania pri vkladovej zmluve, ktorá nebola vyhotovená vo forme notárskej zápisnice alebo autorizovaná advokátom, túto aktívne nepreskúmava z hľadiska jej relatívnej neplatnosti. Ak sa však vo vkladovom konaní oprávnená osoba dovoľáva relatívnej neplatnosti vkladovej zmluvy, je orgán katastra povinný sa s takouto námietkou náležite vysporiadať.
- II. Ak sa vo vkladovom konaní oprávnená osoba dovoľáva relatívnej neplatnosti vkladovej zmluvy, je orgán katastra povinný zaslať takúto námietku účastníkom vkladového konania na vyjadrenie a v prípade, že otázka účinného dovolania sa relatívnej neplatnosti je medzi dotknutými osobami sporná, vyzve ich orgán katastra na podanie žaloby podľa § 137 písm. d) CSP na súd. V prípade nepodania takejto žaloby, posúdi orgán katastra otázku účinného dovolania sa relatívnej neplatnosti vkladovej zmluvy sám, ako predbežnú otázku, a v závislosti od toho rozhodne o návrhu na vklad.
- III. Pre riadne splnenie ponukovej povinnosti spojenej s predkupným právom podielového spoluvlastníka podľa § 140 Občianskeho zákonníka je nutné (ak sa nejedná o spoločnú nehnuteľnosť), aby podielový spoluvlastník vo výzve adresovanej ostatným podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti (okrem ostatných podmienok v zmysle tretej vety § 605 Občianskeho zákonníka) uviedol výšku kúpnej ceny spoluvlastníckeho podielu, ktorý zamýšľa scudziť, a to osobitne pri každej jednotlivéj nehnuteľnosti.

Právna oblasť: Správne právo, Občianske právo

Právny inštitút: Kataster nehnuteľností

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 162/1995 Z. z. – § 31, § 31a

4. Zodpovednosť správcu bytového domu za zmenu programu schôdze

Rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 1Stk/9/2024 zo dňa 26. 3. 2026

Anotácia:

Predmetom rozhodovania bolo posúdenie zákonnosti postupu Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie pri uložení sankcie správcovi bytového domu v súvislosti s organizovaním schôdze vlastníkov bytov a nebytových priestorov, najmä z dôvodu zmeny programu schôdze a prerokovania otázok, ktoré neboli výslovne uvedené v pozvánke. Právne otázky sa týkali výkladu zákonných povinností správcu pri oznamovaní programu schôdze, rozsahu oprávnení vlastníkov pri rozhodovaní o správe bytového domu a oprávnenosti postupu orgánu inšpekcie pri vyvodzovaní administratívnej zodpovednosti za porušenie povinností v oblasti ochrany spotrebiteľa. Súčasťou rozhodovania bolo aj posúdenie hraníc zodpovednosti správcu za zmenu programu schôdze navrhnutú a odsúhlasenú vlastníkami a vzťahu tejto zodpovednosti k zákonným podmienkam výkonu inšpekčnej a sankčnej právomoci.

Právna veta:

Keďže správca bytového domu vykonávajúci jeho správu na podklade zmluvy o výkone správy nemá výslovne normatívne ustanovenú povinnosť nepripustiť na schôdzi vlastníkov bytov a nebytových priestorov zmenu programu schôdze navrhnutú a odhlasovanú vlastníkami, nemožno v prípade takejto zmeny programu schôdze voči nemu vyvodzovať administratívnu zodpovednosť za porušenie povinnosti v oblasti ochrany spotrebiteľa spočívajúce v nezabezpečení poskytovania služieb spôsobom umožňujúcim ich riadne použitie.

Právna oblasť: Občianske právo, Ochrana spotrebiteľa

Právny inštitút: Byty, Ochrana spotrebiteľa

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 372/1990 Zb. – § 24 ods. 1

5. Vklad záložného práva pri pohľadávke, ktorá má ešte len vzniknúť

Rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 7Svk/33/2025 zo dňa 25. 2. 2026

Anotácia:

Predmetom rozhodovania bolo preskúmanie zákonnosti postupu orgánov katastra pri posudzovaní návrhu na vklad záložného práva k nehnuteľnostiam, ktorým sa mala zabezpečiť budúca pohľadávka vyplývajúca zo zmluvného vzťahu. Jadro sporu spočívalo vo výklade podmienok zriadenia a vzniku záložného práva na zabezpečenie pohľadávky, ktorá je podmienená neistou budúcou udalosťou, a vo vzťahu tejto možnosti k zásade akcesority záložného práva. Právne posúdenie sa týkalo aj rozsahu preskúmaťavej právomoci katastrálnych orgánov, požiadaviek na hodnovernosť údajov katastra nehnuteľností a ochrany právnej istoty vlastníkov a tretích osôb.

Právna veta:

Vkladu záložného práva v zmysle § 151c ods. 2 Občianskeho zákonníka do katastra nebráni to, že podľa záložnej zmluvy sa ním zabezpečuje pohľadávka, ktorá má ešte len vzniknúť neistou budúcou udalosťou (možným porušením povinnosti žalobcu podľa inej zmluvy).

Právna oblasť: Správne právo, Občianske právo

Právny inštitút: Kataster nehnuteľností, Zabezpečenie pohľadávky

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 151a, § 151b, § 151c ods.2, § 151e ods. 2, §151j ods. 1

6. Aby označenie ako ochranná známka malo rozlišovaciu spôsobilosť, musí byť svojou formou a obsahom originálne

Rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 4Shk/4/2025 zo dňa 22. 1. 2026

Anotácia:

Predmetom rozhodovania bolo posúdenie rozlišovacej spôsobilosti slovného označenia prihlasovaného ako ochranná známka pre čistiace, leštiace a dezinfekčné prípravky. Spornou otázkou bolo, či samotná odlišnosť označenia od iných označení postačuje na priznanie rozlišovacej spôsobilosti, alebo musí označenie dosahovať určitú mieru originality svojou formou a obsahom. Posudzoval sa aj význam cudzích slovných prvkov a to, či ich relevantná slovenská spotrebiteľská verejnosť vníma ako opis vlastností alebo určenia výrobkov, alebo ako označenie ich obchodného pôvodu.

Právna veta:

Aby označenie ako ochranná známka malo túto spôsobilosť, nestačí len odlišnosť od známych označení, ale musí byť svojou formou a obsahom originálna do takej miery, že jeho osobitné znaky poskytujú možnosť individualizovať tovar, ktorý má byť označený. Je nevyhnutné zohľadniť celkový dojem akým pôsobí označenie ako celok s prihliadnutím na povahu tovaru či služieb. Rozlišovacia spôsobilosť, t. j. schopnosť individualizovať tovar od určitého výrobku alebo z určitého zdroja, sa pohybuje od úplnej identity zhodnosti v niektorých prvkoch cez podobnosť spôsobujúcu zameniteľnosť až po úplnú odlišnosť. Rozlišovaciu schopnosť označenia je preto potrebné skúmať vždy vo vzťahu k vnímaniu priemerných spotrebiteľom a to z viacerých hľadísk, vizuálneho, fonetického, porovnávaním druhu tovarov a služieb, či porovnávaním dominantných prvkov motívu.

Právna oblasť: Správne právo, Právo duševného vlastníctva

Právny inštitút: ochranná známka, rozhodnutie Úradu priemyselného vlastníctva

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 506/2009 Z. z. – § 5

7. Použitím telefónneho prístroja počas vedenia vozidla sa rozumie aj uchopenie telefónneho prístroja a využívanie akejkoľvek funkcie telefónneho prístroja

Rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 4Stk/15/2025 zo dňa 22. 1. 2026

Anotácia:

Predmetom rozhodovania bol výklad zákazu používania telefónneho prístroja vodičom počas vedenia motorového vozidla a vymedzenie konania, ktoré napĺňa znaky dopravného priestupku. Pozornosť sa sústredila na to, či sa za používanie telefónu považuje aj jeho samotné držanie v ruke bez preukázaného aktívneho využívania jeho funkcií. Súd sa zaoberal aj dôkaznou hodnotou výpovedí policajtov, posudzovaním ich vierohodnosti a dostatočnosťou takýchto dôkazov na preukázanie spáchania priestupku.

Právna veta:

Zákonodarca striktné vymedzil, že vodič smie počas jazdy telefonovať len s použitím systému „voľné ruky“. Okrem tejto činnosti vodič telefónny prístroj nesmie používať žiadnym iným spôsobom, pokiaľ to nesúvisí s vedením vozidla. Pokiaľ zákonodarca v ustanovení § 4 ods. 2 písm. m) zákona č. 8/2009 Z. z. vodičovi počas vedenia vozidla zakazuje „používať telefónny prístroj“, potom vychádzajúc z (vyššie vysvetleného) zmyslu a účelu právnej úpravy, táto formulácia v sebe normatívne zahŕňa aj uchopenie telefónneho prístroja a jeho držanie v ruke alebo manipuláciu s telefónnym prístrojom.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Priestupok na úseku dopravy

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 8/2009 Z. z. – § 4 ods. 2 písm. m)

8. Vplyv prevzatia zásielky na zákonnú fikciu doručenia

Rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 2Svk/18/2025 zo dňa 18. 12. 2025

Anotácia:

Predmetom rozhodovania bolo posúdenie pravidiel doručovania úradných písomností do poštového priečinka a určenie okamihu, od ktorého začína plynúť lehota na podanie správnej žaloby. Pozornosť sa sústredila na účinky zákonnej fikcie doručenia, najmä na to, či má neskoršie faktické prevzatie zásielky vplyv na začiatok plynutia procesnej lehoty a či je tento spôsob doručovania uplatniteľný aj voči osobe bez trvalého pobytu. Súd sa zaoberal aj otázkou, či uplatnenie fikcie doručenia za daných okolností môže predstavovať zásah do práva na spravodlivý proces.

Právna veta:

Ak zákonná fikcia doručenia raz riadne nastúpi, písomnosť sa považuje za doručенú týmto dňom a neskoršie reálne prevzatie zásielky už nemá žiadne právne účinky (ani pre plynutie lehôt).

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Doručovanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 71/1967 Zb. – § 25 ods. 4

9. Žiadosť o sprístupnenie listín obsahujúcich osobné a osobnostné údaje

Rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 2Svk/10/2025 zo dňa 27. 11. 2025

Anotácia:

V danom spore súd posudzoval podmienky sprístupnenia úradných listín obsahujúcich osobné údaje a prejavy súkromnej povahy žiadateľa na základe žiadosti o informácie. Kľúčovou otázkou bolo, či podanie takejto žiadosti samotným dotknutým človekom možno považovať za jeho súhlas so sprístupnením vlastných osobných údajov, alebo je potrebné predložiť osobitný písomný súhlas. Súd sa zaoberal aj výkladom právnej úpravy ochrany osobných údajov v kontexte práva na informácie a posúdením, či požiadavka na osobitný súhlas nepredstavuje neprimerane formalistický prístup.

Právna veta:

Ak teda žalobca v žiadosti o informácie žiada o sprístupnenie listín obsahujúcich osobné a osobnostné údaje týkajúce sa jeho osoby, je nutné tento prejav vôle vnímať ako implicitný súhlas žiadateľa s tým, aby mu boli dotknuté listiny sprístupnené.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Právo na informácie, ochrana osobných údajov

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 211/2000 Z. z. – § 14

10. Výška náhradného výživného

Rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 6Ssk/126/2025 zo dňa 30. 10. 2025

Anotácia:

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny potvrdilo rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý ako prvostupňový orgán rozhodol o znížení výšky náhradného výživného. Rozhodnutie úrad práce odôvodnil tým, že výživné pre oprávnenú osobu bolo určené rozsudkom v sume 350,- eur mesačne. Otec maloletej vyživovaciu povinnosť neplnil v plnej výške, v lehote a spôsobom určeným právoplatným rozhodnutím súdu. Matka maloletej požiadala Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže o pomoc pri vymáhaní výživného. Centrum dňa 01.07.2024 vymohlo výživné v sume 99,58 eur. Na základe tejto skutočnosti prvostupňový orgán v mesiaci júl 2024 rozhodol o znížení náhradného výživného.

Žalobkyňa v správnej žalobe uvádza, že správne orgány pri znížení výšky náhradného vychádzali z nesprávne zisteného skutkového stavu, lebo platby od povinného započítali na výživné za aktuálny kalendárny mesiac a nie na dlžné výživné.

Právna veta:

Z obsahu právnej normy § 4a) bod 2 zákona o náhradnom výživnom vyplýva, že náhradné výživné, na ktoré má nárok oprávnená osoba, je podľa § 2 ods. 1 písm. a) prvého bodu alebo druhého bodu zákona vo výške rozdielu medzi výškou výživného určeného rozhodnutím súdu a výškou zaplateného výživného povinnou osobou, ak povinná osoba neplní vyživovaciu povinnosť v plnej výške.... To znamená, že pokiaľ povinný neplatí výživné vôbec, štát vypláca náhradné výživné v celej tejto výške. Pokiaľ povinný platí výživné čiastočne, dorovnáva štát náhradným výživným nezaplatenú časť výživného.

Právna oblasť: Správne právo, Právo sociálneho zabezpečenia

Právny inštitút: Náhradné výživné

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 201/2008 Z. z. – §2, § 4a

11. Oneskorené požiadanie o priznanie právnej pomoci

Rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 7Svk/17/2025 zo dňa 28. 10. 2025

Anotácia:

Predmetom súdneho prieskumu bola zákonnosť rozhodnutia centra právnej pomoci, ktorým bola odmietnutá žiadosť účastníka o určenie advokáta na podanie dovolania.

Súdne konanie sa zaoberalo otázkou posúdenia zrejmej bezúspešnosti súdneho sporu v situácii, keď účastník podal žiadosť o právnu pomoc až po uplynutí zákonnej lehoty na podanie opravného prostriedku.

Súdy riešili, či včasné nezabezpečenie povinného právneho zastúpenia a neskoré podanie žiadosti o pomoc vylučujú úspešné uplatnenie nároku v dovolacom konaní.

Právna veta:

Ak žiadateľ požiada o priznanie právnej pomoci pre podanie dovolania tak neskoro, že žiadosť príde Centru právnej pomoci až po uplynutí dvojmesačnej lehoty podľa § 427 CSP, sám spôsobil, že mu právna pomoc pre toto dovolanie efektívne nemohla priznať.

Právna oblasť: Ústavné právo

Právny inštitút: Poskytnutie právnej pomoci

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 327/2005 Z. z. – § 5b
160/2015 Z. z. – § 427

12. Výklad pojmu zamestnanec na účely aplikácie § 49 ods. 1 SSP

Uznesenie Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 8Sfk/20/2025 zo dňa 28. 10. 2025

Anotácia:

V danom spore súd posudzoval zákonnosť procesného postupu pri odmietnutí správnej žaloby pre nesplnenie podmienky povinného právneho zastúpenia.

Podstatou sporu bola otázka, či osoba s vysokoškolským právnickým vzdelaním zamestnaná na základe dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru napĺňa zákonnú definíciu zamestnanca oprávneného na zastupovanie v konaní pred správnym súdom.

Právna veta:

- I. Správny súdny poriadok pojem zamestnanec na účely zastupovania v konaní pred správnym súdom bližšie nedefinuje. Pri výklade pojmu zamestnanec preto kasačný súd na účely zastupovania pred správnym súdom vychádzal zo Zákonníka práce (§ 11 ods. 1 Zákonníka práce).
- II. Správny súdny poriadok nevyžaduje, aby na účely výnimky, tak ako je nastavená v § 49 ods. 1 SSP, išlo výlučne o zamestnanca, ktorý má so žalobcom resp. sťažovateľom uzatvorenú iba pracovnú zmluvu. Za zamestnanca sa tak považuje nielen osoba, ktorá má so žalobcom resp. sťažovateľom uzatvorenú pracovnú zmluvu, ale aj osoba, ktorá má uzatvorenú dohodu o pracovnej činnosti. Opačný výklad by smeroval k zamedzeniu prístupu sťažovateľa k správne-
mu súdu.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Správne konanie, Zastúpenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 162/2015 Z. z. – § 49 ods. 1

13. Nestrannosť sudcu a zákaz verejného prejedkovania veci

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Nc/1/2024 zo dňa 24. 1. 2024

Anotácia:

Žalobca vzniesol prostredníctvom svojho právneho zástupcu námietku zaujatosti voči členke senátu odvolacieho súdu. Námietku zaujatosti vzniesol pre pomer menovanej sudkyne k sporu a strane sporu (žalobcovi). O dôvode na podanie námietky zaujatosti sa dozvedel dňa 16. decembra 2023 (v sobotu) z článku zverejnenom v Denníku N, ktorý upozornil na zverejnenú „výzvu právnikov“, ktorú svojím podpisom verejne podporila aj namietaná sudkyňa.

Právna veta:

Pomer sudcu k veci zakladajúci dôvod na jeho vylúčenie môže spočívať aj v tom, že sudca sa o prejednávanej veci verejne vyjadrí, či už v negatívnom alebo v pozitívnom zmysle predtým, než takáto vec má ním byť prejednávaná a rozhodnutá. Nemožno preto pripustiť predbežné hodnotenie vykonaných dôkazov sudcom prostredníctvom masovokomunikačných prostriedkov, rovnako ako jeho vyjadrenie o tom, ako bude o veci pravdepodobne rozhodnuté.

Právna oblasť: Civilné procesné právo

Právny inštitút: Vylúčenie sudcu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 49

14. Vedenie trvale neusporiadaného života

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/162/2022 zo dňa 24. 1. 2024

Anotácia:

Dovolatelka namietala nesprávne posúdenie a interpretáciu trvalého vedenia neusporiadaného života potomka ako dôvodu pre vydedenie.

Nesprávne právne posúdenie veci videla pri riešení právnej otázky „či dôvody uvedené v listine o vydedení sú dôvodmi, ktoré zakladajú dôvod vydedenia v zmysle § 469a ods. 1, písm. d) Občianskeho zákonníka.“

Právna veta:

Predpokladá sa, že budúci poručiteľ ako osoba účastná rodinných pomerov a vzťahov, dlhodobo žijúca v konkrétnom rodinnom prostredí, najlepšie pozná situáciu v rodine, vie posúdiť, ako sa k nemu jeho právni nástupcovia, ktorým svedčí zákonný dedičský titul, správajú, či vedú neusporiadaný život za okolností, ktoré by naplnili podmienku trvalosti takéhoto spôsobu života. Ako správne okresný súd uviedol, zákonná úprava nikde nevymedzuje, aký štýl či spôsob života môžeme považovať za život neusporiadaný (§ 469a ods. 1 písm. d) OZ)). Toto ustanovenie môže byť vykladané rôzne podľa toho, aké rozdiely sú medzi ľuďmi v ich názoroch na to, aký spôsob života považujú za štandardný a aké správanie sa už vymyká medziam usporiadaného života. Dané vyvezenie nie je zákonom určené, pričom za rôznych okolností môže poručiteľ tieto hodnotiť iným spôsobom, prísnejšie či benevolentnejšie, častými prípadmi býva patologická závislosť na alkohole, omamných látkach a hazardných hrách, márnوترatnosť, zanedbávanie starostlivosti o deti, zanedbávanie povinnej výživy, opakované výtržnosti, porušovanie povinností spojených s užívaním bytu a pod..“.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Dedičské konanie, Vydedenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 469a ods. 1 písm. d)

15. Upozornenie spotrebiteľa ako podmienka platného zosplatnenia úveru

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/209/2022 zo dňa 25. 1. 2024

Anotácia:

V dovolacom konaní bol posudzovaný právny názor odvolacieho súdu, že v spotrebiteľských vzťahoch premlčacia doba celého zosplatneného dlhu plyní od zročnosti nesplnenej splátky, kvôli ktorej veriteľ využil svoje právo žiadať predčasné splatenie.

Právna veta:

15-dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa by mala byť realizovaná ešte pred uplynutím troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, vychádzajúc z charakteru upozornenia na možnosť zosplatnenia ako vytvorenia príležitosti pre dlžníka ho ešte odvrátiť, navyše pokiaľ uplatneniu tohto práva nebráni, ak spotrebiteľ zaplatí niektorú zo skorších splátok.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Ochrana spotrebiteľa

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 53 ods. 9